

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка, планування та управління бізнесом»
на тему: «Розширення сфери діяльності підприємства
(на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»)»

Виконавець:

студент 65 групи ФЕУП

Гвазава Вахтанг Фрідонович

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Янковий Володимир Олександрович

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. В Україні на даний час спостерігається політична нестабільність, недосконалість виробничої та соціальної інфраструктури, недостатнє інформаційне забезпечення та корупція, всі ці фактори негативно впливають на стан споживчого ринку, а обґрунтування розширення сфер діяльності підприємства на довгострокову та короткострокову перспективу допомагає покращити становище підприємства на ньому. Формування стратегії екстенсивного розвитку підприємства спрямоване на отримання прибутку допомагає «виживати» підприємствам на сучасному ринку.

Перед підприємствами, що функціонують у сучасних умовах господарювання, гостро постає питання виживання і ефективної діяльності у довгостроковій перспективі. Таким чином, проблема, яка розглядається, це необхідність розширення сфер діяльності усіма підприємствами в рамках їх стратегій розвитку. При цьому правильно обраний напрямок диверсифікації, розроблений і обґрунтований проект є частиною майбутнього успіху за умов належної його реалізації, цим пояснюється актуальність обраної теми.

Одним з найбільш актуальних завдань сучасного розвитку економіки України є створення умов ефективного і динамічного переходу до ринкових відносин. В цих умовах особливої гостроти набуває необхідність розвитку підприємницької активності, діяльності підприємств і організацій, спрямованих на споживача. Одним із проявів означеної активності є розширення сфери діяльності підприємств.

Обираючи новий напрям діяльності підприємець повинен заздалегідь проаналізувати потреби ринку у певних видах товарів і послуг, доцільність залучення коштів ззовні, визначитись з партнерами у постачанні сировини, комплектуючих виробів тощо, з торговельними організаціями та ін. При цьому бізнес-процеси ніколи не зупиняються, отже кожен підприємець постійно знаходиться у пошуку нових ринкових сегментів та сфер діяльності.

Обґрунтування поняття та методики розширення бізнесу за рахунок реалізації інвестиційних проектів, розкривається у працях С.М. Соболя, С.Ф. Покропивського, В.Р. Кучеренка, М.М. Єрмошенка, М.В. Мних, В.С. Рижикова, В.А. Карпова тощо. Різні аспекти механізмів розширення та розвитку бізнесу є також предметом дослідження О.Д. Андрєєва, І.Г. Грабар, Т.В. Сердюк та інших.

Метою дослідження є економічне обґрунтування доцільності розширення бізнесу в сфері виробництва та реалізації продукції.

Завданнями є:

- розкрити сутність, цілі та напрямки діяльності підприємства в Україні;
- розглянути інструменти освоєння нового напрямку діяльності підприємства;
- довести необхідність пошуку нових сфер бізнесу;
- навести загальну характеристику ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- проаналізувати фінансово-господарську діяльність підприємства;
- обґрунтувати економічну доцільність розширення сфери діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- провести розрахунки інвестиційного та операційного планів реалізації проекту;
- оцінити економічну ефективність проекту;
- виявити можливі ризики проекту.

Об'єктом дослідження виступають процеси обґрунтування інвестиційних проектів.

Предметом дослідження є процеси обґрунтування розширення сфери діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад».

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань у кваліфікаційній роботі використовуються наступні методи:

- пізнання – при дослідженні теоретичних основ розширення діяльності

підприємства;

- аналітичний – при проведенні розрахунків показників фінансово-господарської діяльності підприємства;

- розрахунковий – при оцінці показників ефективності діяльності підприємства; для економічного обґрунтування плану заходів щодо формування запропонованого проекту;

- табличний (графічний) метод – при побудові таблиць та графіків;

- метод експертних оцінок – при визначенні основних характеристик зовнішнього середовища.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти, Закони України, фахова література, матеріали наукових конференцій та періодичних видань, а також внутрішня інформація ТОВ «Телекарт-Прилад».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (70 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 88 сторінок. Основний зміст викладено на 73 сторінках. Робота містить 11 таблиць, 8 рисунків.

Публікації. За результатами здійсненого дослідження опубліковано статтю «Аналіз конкурентного стану ТОВ «Телекарт-прилад» у збірнику наукових праць «Науковий вісник Одеського національного економічного університету».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні аспекти розширення сфери діяльності підприємства»** розглянуто сутність, цілі та напрямки діяльності підприємства в Україні, інструменти освоєння нового напрямку діяльності підприємства; доведено необхідність пошуку нових сфер бізнесу.

У другому розділі **«Аналіз конкурентного стану підприємства»** наведено загальну характеристику ТОВ «Телекарт-Прилад»; проаналізовано фінансово-господарську діяльність підприємства; обґрунтовано економічну доцільність розширення сфери діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад».

У третьому розділі **«Оцінка ефективності проекту створення фірмового магазину ТОВ «Телекарт-прилад»** розраховано критерії економічної ефективності розробленого проекту, виявлено можливі ризики, пов'язані з його функціонуванням.

ВИСНОВКИ

1. Діяльність (функціонування) підприємства – це його існування при постійному здійсненні та підтримуванні своїх функцій та стійкої життєздатності, при збереженні його цілісності, якісної визначеності, сутнісної характеристики. Розвиток підприємства – придбання нової якості, що зміцнює його життєздатність в умовах мінливого середовища.

2. Проект – система сформульованих у його рамках цілей, фізичних об'єктів, технологічних процесів, технічної та організаційної документації, матеріальних, фінансових та трудових ресурсів, а також управлінських рішень і заходів щодо їхнього виконання.

3. Бізнес-план дає можливість визначити життєздатність фірми за умов конкуренції, прогнозує процеси розвитку виробництва, конкретизує шляхи досягнення мети і подолання перешкод, є чинником, що стимулює інтереси потенційних інвесторів у їхніх пошуках вкладання коштів у розвиток виробництва.

4. Розширення сфери діяльності підприємства – це цілеспрямована система дій щодо проникнення в інші сфери (галузі), включення до портфеля його діяльності нових сфер бізнесу.

5. ТОВ «Телекарт-Прилад» – одне з найбільших в Україні, СНД та Східній Європі підприємств-виробників телекомунікаційного устаткування для різних галузей, а також, комплексів зв'язку спеціального призначення. Вся продукція підприємства сертифікована в Україні, Росії, Узбекистані та Білорусі органами Держстандарту та має галузеві сертифікати, включені до Державних реєстрів засобів вимірювань.

6. Підприємство загалом має тенденцію до зростання розмірів майна, проте інвестиційна діяльність здійснюється не кожного року, про що свідчить діапазон розрахованих значень в динаміці $1 < K_{зм} < 1$. Рівень придатності основних фондів складає 21,5% свідчить про істотний знос обладнання, що використовує у своїй діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад», причому динаміка цього показника за аналізований період має неухильну тенденцію у бік зниження.

7. Розраховані показники оцінки ліквідності свідчать про досить низький потенціал підприємства, що досліджується, у питанні обслуговування своїх поточних зобов'язань протягом усього періоду, що вивчався. Проте аналіз даної групи показників повинен проводитись з урахуванням того моменту, який конкретно тип бізнесу розглядається. Враховуючи, що ТОВ «Телекарт-Прилад» є достатньо великим виробником наукомісткої продукції, можна дійти висновку про задовільний стан платоспроможності підприємства.

8. Роблячи загальні висновки стосовно аналізу фінансових показників ТОВ «Телекарт-Прилад» можна з повною впевненістю стверджувати про дуже високий рівень ділової активності підприємства, оптимальну структуру активів та задовільний стан платоспроможності. Занепокоєння керівництва і власників підприємства має викликати його фінансова залежність і майновий стан. Обидва параметри ТОВ «Телекарт-Прилад» до того ж мають негативні тенденції.

9. Одним з напрямків розширення сфери діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад» є відкриття фірмового роздрібного магазину електротехніки. У процесі руху товару від виробників до споживачів кінцевою ланкою, що замикає ланцюг господарських зв'язків, є роздрібна торгівля.

10. Стартові витрати на відкриття фірмового роздрібного магазину електротехніки «Телекарт-Прилад» складають 142482 грн., найбільша частина яких сформовано за рахунок придбання торгівельного обладнання (більше 41,70%). Реалізація проекту буде проводитись без залучення кредитних коштів, повністю за рахунок підприємства (дані про наявність достатньої суми грошових коштів підтверджуються останнім балансом підприємства).

11. Загальний обсяг поточних витрат фірмового роздрібного магазину електротехніки «Телекарт-Прилад» за місяць складе 42873,90 грн, а за рік – 472455,30 грн.

12. За аналізований період проект згенерує чистий прибуток в сумі 442,3 тис. грн. Інвестовані в проект відкриття фірмового роздрібного магазину електротехніки «Телекарт-Прилад» кошти повернуться за рахунок прибутку, що формує проект, протягом 9 місяців, як з урахуванням впливу фактору часу, так і без нього, а середня рентабельність проекту складе 155,23%. Прибуток, згенерований проектом за аналізований період з урахуванням впливу часу на вартість грошей на поточний момент складе 208,7 тис. грн, а кожна гривня інвестованих коштів за тих же обставин принесе 1,47 грн чистого прибутку. За умови повного реінвестування генерованого прибутку проект, що аналізується, покаже прибутковість на рівні 287,7%.

13. Задля забезпечення неотримання збитків, магазин має отримувати щомісячний дохід на рівні 232280 грн. Розбіжність розрахункової точки беззбитковості з інформацією на рис. 3.5 пояснюється різницею між валовим і чистим доходом, тобто на суму ПДВ.

14. Аналіз чутливості дозволяє стверджувати, що проект не є стійким до таких факторів, як ціновий та вартісний, оскільки при зміні будь-якого з цих факторів на $\pm 10\%$ не зберігається нерівність $NPV > 0$. Але, враховуючи, що аналізований проект передбачає відкриття саме фірмового магазину від заводу-виробника, додержання належного рівня маржинального прибутку проекту буде забезпечене.

АНОТАЦІЯ

Гвазава Вахтанг Фрідонович, «Розширення сфери діяльності підприємства (на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»)).

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності: «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою професійного спрямування «Економіка, планування та управління бізнесом». – Одеський національний економічний університет. – м. Одеса, 2018 рік

Розглянуто сутність, цілі та напрямки діяльності підприємства в Україні, інструменти освоєння нового напрямку діяльності підприємства; доведено необхідність пошуку нових сфер бізнесу.

Наведено загальну характеристику ТОВ «Телекарт-Прилад»; проаналізовано фінансово-господарську діяльність підприємства; обґрунтовано економічну доцільність розширення сфери діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад».

Розраховано критерії економічної ефективності розробленого проекту, виявлено можливі ризики, пов'язані з його функціонуванням.

Ключові слова: розширення сфери діяльності, диверсифікація, проект, відкриття магазину, проектний аналіз.

ANNOTATION

Gvazava Vakhtang "Expanding the scope of the enterprise (for example, "Telecard-Pribor" Ltd)".

Thesis for Master degree in specialty "Entrepreneurship, Trade and Stock Exchanges" under the program "Economics, Planning and Business Management". – Odessa National Economic University. – Odessa, 2018

The essence, goals and directions of activity of the enterprise in Ukraine, tools of development of a new direction of activity of the enterprise are considered; the need to search for new business areas has been proved.

The general description of "Telecard-Pribor" Ltd is presented; analyzed the financial and economic activity of the enterprise; the economic expediency of expanding the sphere of activities of "Telecard-Pribor" Ltd is substantiated.

The criteria of the economic efficiency of the developed project are calculated, the potential risks associated with its functioning are identified.

Keywords: expansion of sphere of activity, diversification, project, opening of store, project analysis.